

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aan de Statenleden van de Provincie Noord-Holland
Provincie huis Dreef
Dreef 3, 2012 HR Haarlem

E-mail: ...@noord-holland.nl + fractiebureaus

Afschrift: aan Gedeputeerde Staten

Betr. Lutkemeer: hou de polder groen!

Geacht Statenleden van Noord-Holland

20 juli 2020

Graag vraag ik uw aandacht en uw inzet om de Lutkemeerpolder groen te houden.

De Lutkemeer en de naastgelegen Ookmeer (westzijde Amsterdam) zijn een essentieel onderdeel van de groene scheggen van ons (inter)nationaal beroemde AUP (Amsterdams UitbreidingsPlan) van prof. Van Eesteren uit 1935. Deze historische groene (en blauwe) structuur verdient het om te worden opgeschaald naar het niveau van de metropoolregio MRA en de provincie Noord-Holland, opdat deze 'groene longen' gereserveerd blijven voor essentiële groene functies, van groot belang voor de uitdijende metropool en haar inwoners.

► *Essentiële groene functies:*

- Nogmaals het AUP: Amsterdam kreeg in het Algemeen Uitbreidingsplan (1935) een extra rand bebouwing in combinatie met een lobbenstructuur, waarbij de nieuwe uitbreidingen als vingers aan een hand in het omringende groene land steken, en de tussenliggende groene scheggen tot diep in het stedelijke gebied reiken. In de gemeentelijke Structuurvisie 2040 (2011), is deze scheggenstructuur, waarvan de Lutkemeer en Ookmeer deel uitmaken, evenals de door de provincie beheerde 'groene as', opnieuw als belangrijk structurerend element opgevoerd. Zo kan immers ook bij een groeiende stad, de relatie tussen bebouwing en omringend groen 'binnen een fietskwartier' in stand blijven, voor ontspanning en recreatie en waar nodig in combinatie met eigentijdse groene en agrarische functies.

Want eenmaal verkocht, bebouwd en ‘verrommelt’ (zoals nu dreigt bij de Lutkemeer), komen dergelijke groene scheggen van formaat nimmer terug –het AUP sterft dan een langzame wurgdood vanuit kleinzielige hebberigheid en een schrijnend gebrek aan lange termijn-denken, lees: geen visie op de behoeften van de stedeling en de toekomst van de stedelijke ontwikkeling en zijn ommeland.

- Is een ‘groene’ functie nou zoveel minder waard dan een distributiecentrum? Recente berekeningen van Wageningen University & Research “*Valuing nature: Valuing ecosystem services of the Lutkemeerpolder*”¹ werpen daar een ander licht op. De 40 ha ‘groene’ Lutkemeer levert met zijn sociaaleconomische functies en recreatie-annex natuurwaarden jaarlijks miljoenen euro’s op –ergo de huidige ecosysteemdiensten in de polder zijn in meer dan een opzicht ook nu al van onschatbare waarde! Gaan we dat inruilen voor distributiedozen annex veel verkeer, nieuwe infra ...?
- Met het groen houden van de Lutkemeer en Ookmeer wordt voorkomen dat kernen –Halfweg en Amsterdam-West- aan elkaar vastgroeien. Ze versterken de provinciale ‘groene as’. De ‘groene’ relatie tussen de gemeenten blijft daarmee in stand inclusief de huidige en mogelijk toekomstige landschappelijke invulling en ecologische waarden. Ook in dat opzicht is de som meer dan de delen.
- Uit tal van onderzoeken blijkt dat een stad die ruim in zijn groen steekt, aantrekkelijk is en minder last heeft van het zgn. *urban heat island*-effect. Dat hitte-effect is alleen te dempen (mitigeren) met groen van formaat in en nabij de stad. Het gemeten verschil tussen een stad en zijn buitengebied is 4 - 6°C en kan zelfs oplopen tot 7°C! De groene longen van het AUP fungeren dus als ‘airco’ voor de omringende stad. Natuurlijk zijn bomen en stadsparken belangrijk voor de direct betrokken straten, maar, door hun geringe afmetingen, hebben ze onvoldoende recupererend effect op de stad als geheel, inclusief de luchtkwaliteit.
- De groene scheggen hebben, zeker in het huidige tijdsgewricht en dreigende klimaatverandering, ook een belangrijke functie als waterberging. Van belang in zowel natte als droge tijden! Vraag het de waterschappen!

¹ <http://behoudlutkemeer.nl/uncategorized/advies-wageningen/>
<http://behoudlutkemeer.nl/wp-content/uploads/2020/07/Valuing-Nature.pdf>

-
-
- In een recent advies “(X)XL verdozing - Minder, compacter, geconcentreerder, multifunctioneler”² pleit de Rijksbouwmeester c.s. voor coördinatie in het (X)XL vastgoed – lees wildgroei van distributiedozen:

“De snelle toename van (X)XL vastgoed baart zorgen. Het huidige vraaggericht ontwikkelen gaat gepaard met een gebrek aan regie en er is te weinig zicht op de impact die de (X)XL trend heeft op landschap, stad en infrastructuur. Rijk en regio zouden veel strengere eisen moeten stellen en nadenken over wat wel en niet gefaciliteerd wordt. Het moet minder, compacter, geconcentreerder en multifunctioneler, zo concludeert het College van Rijksadviseurs in zijn advies over (X)XL verdozing.”

Als laatste maar idem economisch belangrijk punt!

- De publicatie “*Blind Spot: metropolitan landscape in the global battle for talent*”³ toont ontegenzeggelijk aan dat steden en metropolen die veel in hun groen en in een hoogwaardig landschap investeren (vestigingsklimaat), het economisch beter doen. Talent en hoger opgeleide werknemers vestigen zich alleen daar waar die leefkwaliteit excellent is. We moeten ook wat dat betreft ons vestigingsklimaat koesteren.

► *De bedreigingen voor de nu nog groene Lutkemeer:*

Het gevaar dreigt dat in de Lutkemeer, net als in sommige andere scheggen, een sluipend bebouwingsproces plaats vindt, te beginnen met die 20 ha die indertijd in schimmig deals aangekocht zijn en nu in handen is gegeven van de SADC.⁴ Hun plannen voorzien in nieuwe bedrijven in nieuwe distributiedozen. Echter, hun beoogde distributiefunctie verandert regelmatig, er is kennelijk sprake van een onduidelijke/ongrijpbare markt vraag.

Hangt dat wellicht samen met een te ruim aanbod als gevolg van een hype in dit type logistiek vastgoed? Zie een recent onderzoek waaruit blijkt dat er veel distributiecentra op risico in aanbouw werden genomen, dus zonder de zekerheid van voorverhuur.⁵ Dat kan ook hier een reel gevaar zijn.

² <https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/publicatie/2019/10/29/xxl-verdozing>

³ <https://deltametropool.nl/publicaties/blind-spot-metropolitan-landscape-in-the-global-battle-for-talent/> en https://issuu.com/deltametropool/docs/blindspot_lr_los_3

⁴ https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/8803027/1/Raadsadres_aandacht_voor_ontwikkelingen_in_de_Lutkemeerpolder_ovv_Van_SchijndelDaarin

⁵ <https://www.nvm.nl/nieuws/2020/ruimer-aanbod-logistiek-vastgoed/>

Willen we dat de Lutkemeer een beleggingsobject wordt voor distributiedozen?
Willen we deze polder daaraan opofferen?

Ondanks dergelijke voortschrijdende inzichten is het huidige gemeentebestuur van Amsterdam huiverig om af te zien van die SADC bouwplannen. Dat is heel vreemd want het staat haaks op de eigen en recent naar buiten gebrachte groene beleidsvoornemens. Zie het door GroenLinks gepromote circulaire en stadsdonut-beleid (prof. Kate Raworth) waarvan stadslandbouw en bio-boeren een essentieel onderdeel zijn.⁶ En de ‘Groenvisie’, één van de bouwstenen voor de Amsterdamse Omgevingsvisie en de regionale Verstedelijkingsstrategie. Die groene visie promoot o.a. voedselbossen en kan de Lutkemeer vast goed gebruiken.⁷

Ergo, in plaats van de huidige kijk op ‘Stadsontwikkeling’ aan te passen aan de vraag/behoefte van burgers om bestaand waardevol groen te behouden, te verbinden, te upgraden, en ruimte te creëren voor natuur en voedselproductie in de directe nabijheid van de stad, doen GroenLinks en coalitiegenoten in onze hoofdstad het omgekeerde.

Zij blijven hun medewerking geven aan de ‘verdozing’ van een landschappelijk authentieke en vruchtbare polder, onder het mom dat ze niet willen roeren in dit dossier en geen financiële schade willen lijden (schimmige €25 miljoen?). Dat gaat ten koste van een gebied waarin sedert jaar en dag uiteenlopende ecosysteemdiensten floreren met een economische waarde van vele miljoenen. Zie eerdergenoemd WUR rapport “*Valuing nature*” en de iconische samenvatting op de laatste pagina van deze brief.

Voorgaande kan niet anders dan een ander licht werpen op de financiële belangen van de aandeelhouders van SADC, i.c. Amsterdam en de Provincie.

Waarom moet de Lutkemeer dan, koste wat kost, toch opgeofferd worden aan de hype van verdozing, annex nieuwe wegen en dito toename van verkeer en vervoer in stad en ommeland. Immers op steenworp afstand worden kavels bebouwd en zijn vele kavels bouwrijp gemaakt en beschikbaar, o.a. de SADC terreinen (zie bijv. Logistic Park, Trade Park, Polanenpark).

Overigens, ook op gronden in het Westelijk Havengebied en in de Haarlemmermeer is de explosieve ontwikkeling van ‘verdozing’ van het landschap zichtbaar. Dit groeiende aanbod zou een reden van grote zorg voor

⁶ https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/werkmap/ons-beleid/ambities-uitvoeringsagenda-2019/gezonde-duurzame-stad/amsterdam-circulair-2020-2025/?utm_source=www.amsterdam.nl&utm_medium=internet&utm_campaign=circulair&utm_content=redirect

⁷ [Groenvisie 2050](#)

de provincie moeten zijn -zie ook eerdergenoemd advies van het College van Rijksadviseurs en het (te) ruime aanbod van logistiek vastgoed.

Kortom, het is om meer dan een reden wenselijk en in feite ook noodzakelijk dat de provincie haar coördinerende RO rol in de regio waar maakt –en zeker in de westrand van Amsterdam waar het principe van het beroemde AUP om zeep wordt geholpen door de helft van deze 40 ha grote groene Lutkemeer-’long’ met verdozing te infecteren en de groene ruimte tussen Amsterdam en Halfweg dicht te laten slibben.

► *Op basis van het voorgaande mijn vragen aan u:*

- Er ligt een goed onderbouwd rapport van de WUR “*Valuing nature: Valuing ecosystem services of the Lutkemeerpolder*” over de groene waarde die de Lutkemeerpolder vertegenwoordigt. Zijn de Staten bekend met dit rapport en willen de Staten GS vragen naar hun beoordeling van de waarde van een groene Lutkemeer.
- Er is door de Rijksbouwmeester c.s. een indringend advies uitgebracht over de wildgroei aan (X)XL distributie’dozen’ en de noodzaak van strengere eisen en coördinatie op rijks èn regionaal niveau. Zijn de Staten bekend met dit rapport en willen de Staten GS vragen naar een behoefte onderzoek en een visie op de consequentie van de verdozing voor het leefmilieu in de provincie Noord-Holland en specifiek in de MRA .
- Zijn de Staten bekend met het onderzoek annex de publicatie “*Blind Spot: metropolitan landscape in the global battle for talent*” en de betekenis van groen als economische vestigingsfactor, en willen de Staten GS vragen het belang van het behoud van de “metropolitan landscape” in de concurrentie tussen de grootstedelijke gebieden voor de MRA in kaart te brengen
- In 2018 is door B&W van Amsterdam gesteld dat de Lutkemeerpolder noodzakelijk is om de transitie in de stad mogelijk te maken (huidige bedrijfsterreinen die omgevormd gaan worden in woningbouw). Echter, het gaat in het hier en nu in de Lutkemeer volgens de plannen van SADC om nieuwe vestigingen, dwz. geen verplaatsingen.

In diverse RO Commissie vergaderingen van gemeente Amsterdam heeft de wethouder laten weten dat het hele terrein van 20 ha in principe beschikbaar is voor nieuwe(!) distributiebedrijven.

Daarom de vraag:

- _____
- Waarom is voor deze ‘nieuwe’ bedrijven de Lutkemeerpolder noodzakelijk? Op een steenworp afstand zijn al veel kavels bouwrijp gemaakt en beschikbaar o.a. Polanen, Trade park, Logistic park en andere SADC terreinen en het Westelijk Havengebied. Hebben de Staten inzicht in de beschikbare terreinen en een visie op de ontwikkeling van de behoefte als ook de consequenties van ‘verdozing’ o.m. voor de mobiliteit en het leefmilieu in de stad. Willen de Staten aan GS vragen dit inzicht op korte termijn te verschaffen.

Geachte Statenleden van de Provincie Noord-Holland,
ik roep u op om het belang van een groene Lutkemeer (annex Ookmeer) te onderkennen en te onderschrijven. Neem alstublieft uw verantwoordelijkheid om deze en andere essentiële groene ruimten te behouden, in het belang van honderdduizenden mede-Amsterdammers en miljoenen MRA'ers –ter wille van het behoud van een gezond leefmilieu in een leefbare stad!

Graag hoor ik van u.

Vriendelijke groeten

Ecosysteemdiensten van de Lutkemeerpolder

Recreatie

1.5-7.5 miljoen €/jaar

Landbouw

117.600 - 194.400 €/jaar

Luchtkwaliteit

270.000 - 915.00 €/jaar

Landschap

450-1.800 €/m2 woonopp

Natuurlijke plaagbestrijding

11.500-16.100 €/jaar

Bestuiving

18.200 - 26.500 €/jaar

Irrigatie

1.700-7.200 €/jaar

Koolstofvastlegging

11.800 - 47.200 €/jaar

Waterkwaliteit

Grondstoffen

Habitat

Spiritueel

Waterretentie

Zorg

52.000 - 83.200 €/jaar

Onderwijs

Diensten verzorgd door de Boterbloem

